

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 20. Remedia contra iram.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49161)

XX.
 REMEDIA
 CONTRA
 IRAM.

S. Basil.
 hom. 10
 de ira.

Vide Plu-
 garchi li
 bellum
 de cohi-
 benda
 ira.

Senec.
 lib. 1. de
 ira c. 5.

Exposui & ego hanc historiam, in exem-
 plum, in quo, quid ira possit, graphicè de-
 monstratur. Neque enim tantùm effrantes lin-
 gua, ora incustodita, contumelia, probra, verbe-
 ra, & alia eiusmodi sunt ira fructus; sed etiam,
 ut S. Basilus ait: ob iram, ensis acuitur, mors
 homini ex homine venit; non eis senectus venera-
 bilis, non vite virtus, non generis propinquitas,
 non parentes. Quin & maximum se in malum
 sepius conyiciunt, & studio vindicandi seipso ne-
 gligunt. Nam & omni fera venenata impuden-
 tius ruunt; nec priùs desistunt, quàm magno &
 intolerabili malo animum exatiarint. Membro-
 rum mutilationes, vulnera, mortes, premium
 pugna ferunt. Sicut tulerunt isti, qui, quod
 alijs fecerunt, passi sunt. Nam membratim
 concisi, in sublimi tabula pependerunt, &
 sole adusti, ob altitudinem turris, inscijs tra-
 gœdiæ illius, visi sunt esse vespertiliones. Ve-
 ri sanè vespertiliones, quia vespere, immo
 nocte vñ sunt, ut in alienas ædes & neces-
 inuolarent. At quid cum vespertilionibus
 hos comparo? qui feritate atque immanita-
 te superant leopardos? Homine, dum in recto
 animi habitu est, nihil est mitius; cum irâ
 vincitur, nihil crudelius, infestius nihil. Ho-
 mo in adiutorium mortuum generatus est: ira in
 exitium.

exitium. Hic congregari vult, illa discedere: hic prodesse, illa nocere: hic etiam ignotis succurrere, illa etiam charissimos petere: hic aliorum commodis vel impendere se paratus est: ira in periculum, dummodò deducat, descendere; immo descendere in omnem barbariem ac furorem; adeò vt nemo tam humilis sit, qui poenam vel summi hominis sperare non audeat. ad nocendum enim potens est, quisquis non amplius timet, præ ira, ne sibi noceatur; quæ ita perturbat, vt iratus quæ noceat tantum, non quæ caueat, aspiciat. Quin superat belluam, qui furore efferatur; vt olim videre fuit, in Locrensibus, qui iniuria publica affecti, de vxore & liberis Dionysij iunioris atrocissimè se se vindicauerunt. Etenim cum, miris modis, in eos fauissent, tandem contumeliarum numero fatigati magis, quàm satiati, acubus intra vngues & carnem digitorum insertis dirissimo puncturarum cruciatu, eos interemerunt. Postea, conscissa minutatim carne, & ossibus occisorum in mortario contusis, eos omnes Diris deuouerunt, qui non aliquid inde gustauissent. Quidquid supererat, in pistrinum tulerunt, vt molis obtritum, ab ijs, qui fruges molebant, deuoraretur. Vides rabiem carniuorarum bellua-

Athens
l. 12. dip-
nos, c. 19.

Venerab.
Bedal 2.
super Pa
rab.

Maxim.
serm. 19.

Ephes. 4.
26.

S. Augu-
stin. ep.
100 ad
Profutu-
ram.

rum? Sat nobis caussa esset, ad iræ detesta-
tionem, quòd ex homine bestiam faciat; sat
vt citò atque in principijs suis extingatur,
antè, quàm indomita fiat, sicut incendium,
quod leui tactu potest impediri, si in scintil-
la sopiatur. Quia *hec est natura ira*: ait Ve-
nerabilis Beda, *vt dilata languescat, & pereat*:
prolata verò magis ac magis conflagret. Nem-
pe quemadmodum naus ventis agitata Pon-
to submergitur, nisi eam gubernator, sua in-
dustria, regat; sic iracundia hominem, ad de-
terrimum quæque rapit, nisi ei ratio frenum
inijciat ac moderetur. Sapiens est igitur præ-
ceptum, vt si ira subitò nobis erumpit, non
satis vigilantibus, saltem eam diutiùs foue-
re, ac retinere caueamus. Rectè ex Euripide
tradidit Maximus monachus: sicut corpus
nostrum mortale est: sic conuenire, vt iram
habeat mortalem is, qui temperantia vti no-
uerit. Hinc Apostolus scripsit: *Sol non occidat
super iracundiam vestram. Nolite locum dare
diabolo*. Et S. Augustinus ait: *Subrepat, dum
nulli irascenti ira sua videtur iniusta: ita enim
inueterascens ira fit odium, dum quasi iusti dolo-
ris admixta dulcedo diutiùs eam in vase detinet,
donec totum acefcet, vasq; corrumpat*. Quapro-
pter multò meliùs nec in ste cuiquam irascimur,
quam

quàm velut iustè irascendo in alicuius odium ira
occulta facilitate dilabimur. In recipiendis enim
hospitibus ignotis, ista solemus dicere, multò esse
melius, malum hominem perpeti, quam forsitan
per ignorantiam excludi bonum, dum cauemus,
ne recipiatur malus. Sed in affectibus animi con-
tra est. Nam incomparabiliter salubrius est, etiã
ira iustè pulsanti non aperire penetrabile cordis,
quam admittere non facile recessurã, & peruen-
turam de surculo ad trabem. Audet quippe im-
pudenter etiam crescere citiùs, quam putatur.
Non enim erubescit in tenebris, cùm super eam
sol occiderit. Et memoria quò diuturnior, eò
firmior est iniuriarum. Hinc Iustinianus à
Leone regno motus & naribus truncatus, re-
cepto imperiò, quoties defluentis rheumatis
guttam manu deterfit, toties aliquem ex ijs,
qui partes aduersarij, contra illum, secuti
fuerant, præcepit iugulari. In vultu habuit
læsionis monumentum, ea de caussa non po-
tuit offensæ obliuisci. Quid fieret, si Christus
ita nobiscum ageret, qui manibus pedibusq;
& ipsi etiam pectori suo identidem videt
inscriptas cicatrices? & quidem no-
stra immanitate inscri-
ptas?